

තත්‍රාපි සුදං හගවා හණ්ඩගාමෙ විහරන්තො එතදෙව බහුලං භික්ඛූනං ධම්මං කථං කරොති: “ඉති සීලං, ඉති සමාධි, ඉති පඤ්ඤා. සීලපරිභාවිතො සමාධි මහපථලො භොති මහානිසංසො. සමාධිපරිභාවිතො පඤ්ඤා මහපථලා භොති මහානිසංසා. පඤ්ඤාපරිභාවිතං විතතං සමමදෙව ආසවෙහි විමුච්චති සෙය්‍යථිදං කාමාසවා භවාසවා අවිජ්ජාසවා”ති.

[වත්තාරො මහාපදෙසා]

83. අථ ඛො හගවා හණ්ඩගාමෙ යථාභිරක්කං විහරිතො ආයසමිත්තං ආනන්දං ආමනෙකයි: ‘ආයාමානන්ද යෙන හත්ථිගාමො, යෙන අමබ්ගාමො, යෙන ජලේඛගාමො, යෙන භොගනගරං තෙත්‍රපසංඝිකම්සකාමා’ති. “එවමසනෙක”ති ඛො ආයසමි ආනන්දෙ හගවතො පව්වසෙකාසී. අථ ඛො හගවා මහතා භික්ඛුසංඝෙකන සඤ්ඤා යෙන භොගනගරං තදවසරි. තත්‍රසුදං හගවා භොගනගරෙ විහරති ආනන්දෙ වෙතියෙ.

තත්‍ර ඛො හගවා භික්ඛු ආමනෙකයි: “වත්තාරො” මෙ භික්ඛුවෙ මහාපදෙසෙ දෙසියකාමි. තං සුඤ්ඤාථ සාධුකං මනාසි කරොථ, භාසියකාමි”ති. ‘එවමසනෙක’ති ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො පව්වසෙකාසුං. හගවා එතදවොච:

ඉධ භික්ඛුවෙ භික්ඛු එවං වදෙය්‍යා: “සම්මුඛා ලෙකං ආවුසො හගවතො සුත්තං, සම්මුඛා පටිග්ගහිතං, අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සජ්ඣසාසනානති” තස්ස භික්ඛුවෙ භික්ඛුනො භාසිතං නෙව අභිනන්දිතඛං න පටිකෙකාසිතඛං. අනභිනන්දිතො අපපටිකෙකාසිතො තාති පදබ්‍යඤ්ඤානාති සාධුකං උග්ගහෙතො සුකෙත ඕතාරෙතඛොති¹ විනයෙ සන්දසෙතඛොති. තාති වෙ සුකෙත ඕතාරියමානාති² විනයෙ සන්දසසියමානාති න වෙව සුකෙත ඕතරන්ති³ න ච විනයෙ සන්දිසසන්ති, නිට්ඨමෙත්ථ ගන්තඛං: අද්ධා ඉදං න වෙව තස්ස හගවතො වචනං, ඉමසස ච භික්ඛුනො දුග්ගහිතන්ති. ඉති භෙකං භික්ඛුවෙ ජට්ඨෙධිය්‍යාථ. තාති වෙ සුකෙත ඕතාරියමානාති විනයෙ සන්දසසියමානාති සුකෙත වෙව ඕතරන්ති විනයෙ ච සන්දිසසන්ති, නිට්ඨමෙත්ථ ගන්තඛං: ‘අද්ධා ඉදං තස්ස හගවතො වචනං. ඉමසස ච භික්ඛුනො සුග්ගහිත’න්ති. ඉමං භික්ඛුවෙ පඨමං මහාපදෙසං ධාරෙය්‍යාථ. (1)

1. ඕතාරෙතඛොති, මජ්ඣං.

2. ඕතාරියමානාති

3. ඕතරන්ති,

භාග්‍යවතුන්වහන්සේ ඒ භණ්ඩගාමයෙහි වසන සේක් “ශීලය මෙ ඛද්‍ර යැ, සමාධිය මෙ ඛද්‍ර යැ, ප්‍රඥාව මෙ ඛද්‍ර යැ. ශීලයෙන් පරිහාචිත සමාධිය මහත් පල ඇත්තේ ය, මහත් අනුසස් ඇත්තේ ය, සමාධියෙන් පරිහාචිත ප්‍රඥාව මහත් ඵල ඇත්තේ ය, මහත් අනුසස් ඇත්තේ ය, ප්‍රඥායෙන් පරිහාචිත සිත ක මාත්‍රවය කෙරෙන් ද භවාත්‍රවය කෙරෙන් ද අවිද්‍යාත්‍රවය කෙරෙන් දැ යි මෙසේ මෙ කී ආත්‍රවකෙරෙන් මොනොවට ම මිදේ යැ” යැ යි භික්ෂූනට මෙය ම ඛද්‍රල කොටැති ධර්මකථාවක් කරන සේක.

සතර මහා අපදේශ

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භණ්ඩගාමයෙහි කැමැති තාක් රැදී හිඳ, අනඳ කෙරුන් බණවා, ‘අනඳයෙනි, එවු යමු, භස්තිග්‍රාමය යම් තැනෙක ද එ තැනට එළැඹෙන්නාමු’ යි වදළ සේක. . . . අම්බගාමය යම් තැනෙක ද එ තැනට . . . ජම්බුගාමය යම් තැනෙක ද එ තැනට . . . භෝග නගරය යම් තැනෙක ද එහි යන්නාමු’ යි වදළ සේක. ‘එසේ යැ, වහන්සැ’ යි අනඳ කෙරණුවෝ හඟවත් බුදුරජුනට පිළිවදන් දුන්හ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහත් බික්සහන කැටුව භෝග නගරය කරා වැඩ සේක. එ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භෝග නගරයෙහි ආනන්ද චෛත්‍යස්ථානයෙහි වැඩ වෙසෙන සේක.

83. එහි දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහණුන් බණවා, “මහණෙනි, සතර මහා අපදේශයන් දෙසන්නෙමි. එය අසවු, මොනොවට සිත්හි කරවු, කියන්නෙමි” යි වදළ සේක. ‘එසේ යැ වහන්සැ’ යි ඒ මහණහු හඟවත් බුදුරජුනට පිළිවදන් දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළ සේක: “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක්, ‘ඇවැත්නි, ධර්මය මේ යැ විනය මේ යැ, ශාස්තෘශාසනය මේ යැ’ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හමුයෙහි සිට මා විසින් මෙය අසන ලද්දේය භාග්‍යවතුන්වහන්සේ හමුයෙහිදී පිළිගන්නා ලද්දේ යැ’ යි මෙසේ කියන්නේ නම්, මහණෙනි, (එ පමණින්) එ මහණහුගේ වචනය නො ම පිළිගත යුතු, නො ද පිළිකෙටු කළ යුතු. නො ම පිළිගෙන, නො ද පිළිකෙටු කොට, ඒ පද ව්‍යංජන මොනොවට ඉගෙන සූත්‍රයෙහි බහා ලියා යුතු, විනයෙහි සැසැදියා යුතු. ඉදින් සූත්‍රයෙහි බහාලනු ලබන්නාහු, විනයයෙහි සසඳනු ලබන්නාහු සූත්‍රයෙහි නො බස්නාහු ද, විනයෙහි නො සැසැඳෙන්නාහු ද, එ විටැ ‘ඒකාන්තයෙන් මෙය ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ වචන නො වේ, මෙය මේ මහණහු වරදවා ගත් දෑයකැ’ යි මෙහි නිෂ්ඨාවට පැමිණියා යුතු. මහණෙනි, මෙසේ මෙය බැහැර කරවු. ඉදින් ඒ පද ව්‍යංජනයෝ සූත්‍රයෙහි බහාලනු ලබන්නාහු, විනයෙහි සසඳනු ලබන්නාහු, සූත්‍රයෙහිත් බැසැගනිත් ද විනයෙහිත් සැසැඳෙත් ද, එ විටැ ‘ඒකාන්තයෙන් මෙය ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ වචන යැ යි, මේ මහණහු විසින් මෙය මොනොවට උගන්නා ලද’ යි නිෂ්ඨාවට යා යුතු. මහණෙනි, මෙසේ මේ පළමු මහා අපදේශය සිත්හි ලා දරවු. (1)

ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු එවං වදෙය්‍යා: අමුක්ඛස්මිං නාම ආවාසෙ සංඛ්‍යා විහරති සංථෙරො සපාමොක්ඛො. තස්ස මෙ සංඛ්‍යාසං සම්මුඛා සුතං සම්මුඛා පටිග්ගාහිතං ‘අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සද්දුස්සාසන’න්ති තස්ස භික්ඛවෙ භික්ඛුනො භාසිතං නෙව අභිනාදිතබ්බං නපට්ඨෙක්ඛායිතබ්බං. අනභිනාදිත්වා අපට්ඨෙක්ඛායිත්වා තානි පදබ්‍යාඤ්ඤානානි සාධුක්ඛං උග්ගහෙත්වා සුතෙත් ඕතාරෙතබ්බානි¹ විනයෙ සද්දසෙසතබ්බානි තානි වෙ සුතෙත් ඕතාරියමානානි² විනයෙ සද්දසසියමානානි න වෙව සුතෙත් ඕතරන්ති³ න ච විනයෙ සද්දිස්සන්ති, හිට්ඨමෙත්ථ ගතතබ්බං: ‘අද්ධා ඉදං න වෙව තස්ස භගවතො වචනං, තස්ස ච සංඛ්‍යාසං දුග්ගාහිත’න්ති. ඉති හෙතං භික්ඛවෙ ඡංඨෙධිය්‍යාථ. තානි වෙ සුතෙත් ඕතාරියමානානි විනයෙ සද්දසසියමානානි සුතෙත් වෙව ඕතරන්ති විනයෙ ච සද්දිස්සන්ති, හිට්ඨමෙත්ථ ගතතබ්බං: ‘අද්ධා ඉදං තස්ස භගවතො වචනං, තස්ස ච සංඛ්‍යාසං දුග්ගාහිත’න්ති. ඉදං භික්ඛවෙ දුතියං මහාපදෙසං ධාරෙය්‍යාථ. (2)

ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු එවං වදෙය්‍යා: අමුක්ඛස්මිං නාම ආවාසෙ සම්මුඛා පට්ඨෙරා භික්ඛු විහරන්ති බ්‍රහ්මස්සුතා ආගතාගමා ධම්මධරා විනය-ධරා ම තිකාධරා. තෙසං මෙ පට්ඨෙරානං සම්මුඛා සුතං සම්මුඛා පටිග්ගාහිතං ‘අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සද්දුස්සාසන’න්ති. තස්ස භික්ඛවෙ භික්ඛුනො භාසිතං නෙව අභිනාදිතබ්බං නපට්ඨෙක්ඛායිතබ්බං. අනභිනාදිත්වා අපට්ඨෙක්ඛායිත්වා තානි පදබ්‍යාඤ්ඤානානි සාධුක්ඛං උග්ගහෙත්වා සුතෙත් ඕතාරෙතබ්බානි විනයෙ සද්දසෙසතබ්බානි. තානි වෙ සුතෙත් ඕතාරියමානානි විනයෙ සද්දසසියමානානි න වෙව සුතෙත් ඕතරන්ති න ච විනයෙ සද්දිස්සන්ති, හිට්ඨමෙත්ථ ගතතබ්බං: “අද්ධා ඉදං න වෙව තස්ස භගවතො වචනං, තෙසං ඤ්ඤා පට්ඨෙරානං දුග්ගාහිත’න්ති. ඉති හෙතං භික්ඛවෙ ඡංඨෙධිය්‍යාථ තානි වෙ සුතෙත් ඕතාරියමානානි විනයෙ සද්දසසියමානානි සුතෙත් වෙව ඕතරන්ති විනයෙ ච සද්දිස්සන්ති, හිට්ඨමෙත්ථ ගතතබ්බං: ‘අද්ධා ඉදං තස්ස භගවතො වචනං, තෙසං ඤ්ඤා පට්ඨෙරානං දුග්ගාහිත’න්ති. ඉදං භික්ඛවෙ තතියං මහාපදෙසං ධාරෙය්‍යාථ. (3)

1. ඕතාරෙතබ්බානි, පඤ්ඤා.
2. ඕතාරියමානානි, පඤ්ඤා.
3. ඕතරන්ති, පඤ්ඤා.

මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් 'තෙරුන් සහිත ගණපාමොක් මහණක්හු සහිත භික්ෂුසංඝයා අසෝ නම් ආවාසයෙහි වෙසෙයි. 'මේ දහමැ යි, මේ විනයැ යි, මේ ශාස්තෘශාසන යැ යි ඒ සහන හමුයෙහි සිටි මා විසින් අසන ලදි, අසා ඒ සහන හමුයෙහි මැ පිළිගන්නා ලදු' යි කියන්නේ වී නම් මහණෙනි, (එ පමණින්) ඒ මහණහු ගේ වචනය නො ම පිළිගත යුතු, නො ද පිළිකෙටු කළ යුතු. නො ම පිළිගෙන, නො ද පිළිකෙටු කොට, ඒ පද ව්‍යඤ්ජන මොනොවට ඉගෙන, සූත්‍රයෙහි බහාලියැ යුතු, විනයෙහි සැසැදිය යුතු. ඔහු සූත්‍රයෙහි බහාලනු ලබන්නාහු, විනයෙහි සසඳනු ලබන්නාහු, සූත්‍රයෙහි ගො ම බැස ගන්නාහු නම් විනයෙහි නො ද සැසැදෙත් නම්, 'ඒකාන්තයෙන් මේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ වචන නො වේ' යැ යි ද 'ඒ සහන විසිනුත් වරදවා ගන්නා ලද්දෙකැ' යි ද කියා මෙහි නිෂ්ඨාවට යැ යුතු. මහණෙනි, මෙසේ මෙය ද බැහැර ලවු. ඉදින් ඔහු සූත්‍රයෙහි බහාලනු ලබන්නාහු විනයෙහි සසඳනු ලබන්නාහු, සූත්‍රයෙහිත් බැස ගනිත් නම්, විනයෙහිත් සැසැදෙත් නම්, 'ඒකාන්තයෙන් මෙය ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ වචන යැ, මෙය ඒ සහන විසිනුත් මොනොවට උගන්නා ලද්දේ යැ' යි මෙහි නිෂ්ඨාවට යැ යුතු. මහණෙනි, මෙසේ මේ දෙවෙනි මහ අපදේශය සිත්හි ලා දරවු. (2)

මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් 'අසෝ නම් ආවාසයෙහි බොහෝ ඇසු පිරු තත් ඇති, වාචෝද්ගත කළ ආගමය ඇති, ධර්මධර විනයධර මාතෘක ධර බොහෝ ස්ථවිර භික්ෂුහු වෙසෙත්. 'මේ ධර්මයැ' යි 'මේ විනය යැ' යි මේ ශාස්තෘශාසනයැ' යි ඒ තෙරුන් හමුයෙහි සිටි මා විසින් අසන ලදි, මා විසින් පිළිගන්නා ලදු' යි කියන්නේ නම්, මහණෙනි, ඒ මහණහු ගේ වචනය නො මැ පිළිගත යුතු, නො ද පිළිකෙටු කළ යුතු, නො ම පිළිගෙන, නො ද පිළිකෙටු කොට, ඒ පද ව්‍යඤ්ජන මොනොවට ඉගෙන සූත්‍රයෙහි බහාලියැ යුතු, විනයෙහි සැසැදිය යුතු. ඔහු සූත්‍රයෙහි බහාලනු ලබන්නාහු, විනයෙහි සසඳනු ලබන්නාහු, සූත්‍රයෙහි නො බැස ගනිත් ද, විනයෙහි නො සැසැදෙත් ද, එ විටැ 'ඒකාන්තයෙන් මේ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ වචනය නො වේ, ඒ තෙරවරුන් විසින් ද මෙය වරදවා ගන්නා ලද්දේ යැ' යි මෙහි නිෂ්ඨාවට පැමිණියැ යුතු. මහණෙනි, මෙසේ මෙය බැහැර කරවු. ඉදින් ඔහු සූත්‍රයෙහි බහාලනු ලබන්නාහු, විනයෙහි සසඳනු ලබන්නාහු, සූත්‍රයෙහි බැස ගනිත් ද, විනයෙහි සැසැදෙත් ද, 'ඒකාන්තයෙන් මේ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ වචන යි, ඒ තෙරවරුන් විසින් මොනොවට උගන්නා ලද්දේ යැ' යි මෙහි නිෂ්ඨාවට යැ යුතු. මහණෙනි, මෙසේ මේ තෙවෙනි මහ අපදේශය සිත්හි ලා දරවු. (3)

ඉධ පන භික්ඛව භික්ඛු එවං වදෙය්‍යා: ‘අමුක්ඝමිං නාම ආවාසෙ එකො ථෙරො භික්ඛු විහරති බහුසසුනො ආගතාගමො ධම්මධරො විනය-ධරො මාතිකාධරො. තස්ස මෙ ථෙරස්ස සමමුඛා සුතං සමමුඛා පටිග්ගහිතං ‘අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සත්ථුසාසන’න්ති. තස්ස භික්ඛවෙ භික්ඛුනො භාසිතං නෙව අභිනාදිතබ්බං නපට්ඨෙක්කාසිතබ්බං. අනභිනාදිතො අප-ට්ඨෙක්කාසිතො තානි පදබ්‍යාඤ්ඤානානි සාධුක්ඛං උග්ගහෙත්වා සුතෙත ඕතාරෙ-තබ්බානි. විනයෙ සන්දස්සතබ්බානි. තානි වෙ සුතෙත ඕතාරියමානානි විනයෙ සන්දස්සියමානානි න වෙව සුතෙත ඕතරන්ති න ච විනයෙ සන්දස්සන්ති, නිට්ඨමෙත්ථ ගතතබ්බං: ‘අද්ධා ඉදං න වෙව තස්ස භගවතො වචනං, තස්ස ච ථෙරස්ස දුග්ගහිත’න්ති. ඉති හෙතං භික්ඛවෙ ඡවෙඩියායාථ. තානි වෙ සුතෙත ඕතාරියමානානි විනයෙ සන්දස්සියමානානි සුතෙත වෙව ඕතරන්ති විනයෙ ච සන්දස්සන්ති, නිට්ඨමෙත්ථ ගතතබ්බං: ‘අද්ධා ඉදං තස්ස භගවතො වචනං, තස්ස ච ථෙරස්ස දුග්ගහිත’න්ති. ඉදං භික්ඛවෙ චතුස්සං මහාපදෙස්සං ධාරෙය්‍යාථ. (4) ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ චක්ඛාරො මහාපදෙස්සෙ ධාරෙය්‍යාථා”ති.

තත්‍රපි සුදං භගවා භොගනගරෙ විහරන්තො ආනන්දෙ චෙතියෙ එතදෙව බහුලං භික්ඛුනං ධම්මිං කථං කරොති: ‘ඉති සීලං, ඉති සමාධි, ඉති පඤ්ඤා. සීලපරිභාවිතො සමාධි මහත්ථලො භොති මහානිසංසො. සමාධිපරිභාවිතො පඤ්ඤා මහත්ථලා භොති මහානිසංසා. පඤ්ඤාපරිභාවිතං විතතං සමමදෙව ආසවෙහි විමුච්චති. සෙය්‍යථිදං කාමාසවා භවාසවා අවිජ්ජාසවා’ති.

[වුන්ද-කම්මාරපුත්තකථා]

84. අථ ඛො භගවා භොගනගරෙ යථාභිරන්තො විහරිත්වා ආයස්මන්තො ආනන්දො ආමනෙතයි: “ආයාමානන්දෙ යෙන පාවා, තෙනුපසංඛ්‍යාමිස්සාමා”ති. “එවලහනෙත”ති ඛො ආයස්මො ආනන්දෙ භගවතො පච්චසෙසාසි. අථ ඛො භගවා මහතා භික්ඛුසංඝොන සද්ධිං යෙන පාවා තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා පාවායං විහරති වුන්දස්ස කම්මාරපුත්තස්ස අම්බවනෙ. අසෙසාසි ඛො වුන්දෙ කම්මාරපුත්තො ‘භගවා කිර පාවං අනුප්පකො පාවායං විහරති මයං අඛෙවනෙ’ති. අථ ඛො වුන්දෙ කම්මාරපුත්තො යෙන භගවා තෙනුපසංඛ්‍යාමි උපසංඛ්‍යාමිත්වා භගවන්තො අභිවාදෙත්වා එකමන්තො නිසීදි. එකමන්තො නිසිත්තං ඛො වුන්දො කම්මාරපුත්තො භගවා ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි සමාදපෙසි සමුතෙතෙස්සි සම්පහංසෙසි. අථ ඛො වුන්දෙ කම්මාරපුත්තො භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතො සමාදපිතො සමුතෙතෙස්සි සම්පහංසිතො භගවන්තො එතදවොච: ‘අධිවාසෙතු මෙ හනෙත භගවා වානනාය හන්තං සද්ධිං භික්ඛු සංඝොනා’ති. අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හිභාවෙන. අථ ඛො වුන්දෙ කම්මාර-පුත්තො භගවතො අධිවාසනං විදිත්වා උට්ඨායාසනා භගවන්තො අභිවා-දෙත්වා පදුක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි.

මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් 'අසෝ නම් ආවාසයෙහි බොහෝ ඇසු පිරු තන් ඇති, වාචෝද්ගත ආගමය ඇති, ධර්මධර විනය ධර මාතෘකාධර එක් ස්ථවිර භික්ෂු නමෙක් වෙසෙයි. 'මේ ධර්මය යැ, මේ ඒනය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ' යි ඒ තෙරුන් හමුයෙහි සිටි මා විසින් අසන ලදී, ඒ තෙරුන් හමුයෙහි මා විසින් පිළිගන්නා ලදු' යි මෙසේ කියන්නේ නම්, මහණෙනි, ඒ මහණෙකු ගේ වචනය එ පමණින් නො ම පිළිගත යුතු, නො ද පිළිකෙවු කළ යුතු. නො ම පිළිගෙන, නො ද පිළිකෙවු කොට, ඒ පද වාක්‍යජන මොනොවට ඉගෙන, සූත්‍රයෙහි බහා ලියැයුතු, විනයෙහි සැසැදියැ යුතු. ඉදින් ඔහු සූත්‍රයෙහි බහා ලනු ලබන්නාහු, විනයයෙහි සසඳනු ලබන්නාහු, සූත්‍රයෙහි නො ම බැසගනිත් ද, විනයෙහිත් නො ම සැසැඳෙත් ද, එ විට 'මෙය ඒකාන්තයෙන් ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ වචන නො වේ, ඒ තෙරහු විසින් ද වරදවා ගන්නා ලද්දෙකැ' යි මෙහි නිෂ්ඨාවට යැ යුතු. මහණෙනි, මෙසේ මෙය බැහැර කරවු. ඉදින් ඔහු සූත්‍රයෙහි බහාලනු ලබන්නාහු, විනයෙහි සසඳනු ලබන්නාහු, සූත්‍රයෙහි බැසගනිත් ද, විනයයෙහිත් සැසැඳෙත් ද, එ විට 'මෙය ඒකාන්තයෙන් ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ වචන යැ. ඒ තෙරහු විසින් මොනොවට ඉගෙන ඇති නිසා යැ' යි මෙහි නිෂ්ඨාවට යැ යුතු. මහණෙනි, මෙසේ මේ සිවුවන මහා අපදේශය සිත්ති ලා දරවු. (4) මහණෙනි, මේ සතර මහා අපදේශයන් සිත්ති දරවු" යනු යි.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ භෝග නගරයෙහි අනඳ සෑයෙහි වසන සේක්, "සිල් නම් මෙසේ යැ, සමාධි නම් මෙසේ යැ, ප්‍රඥාව මෙසේ යැ, ශීලයෙන් පරිභාවිත සමාධිය මහත් පල හා මහත් අනුසස් හා ඇත්තේ වේ, සමාධියෙන් පරිභාවිත ප්‍රඥාව මහත් පල හා මහත් අනුසස් හා ඇති වේ, ප්‍රඥායෙන් පරිභාවිත සිත කාමාසුව හවාසුව අවිද්‍යාසුව යන ආසුවකෙරෙන් මොනොවට මිදේ" යැ යි මහණුන්ට මේ ධර්මකථාව ම බහුල කොට කරන සේක.

චූන්ද කර්මාරපුත්‍ර කථාව

84. එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භෝග නගරයෙහි කැමැතිතාක් කල් රැඳී සිට, අනඳ තෙරුන් අමතා, 'අනඳයෙනි, එවු, යවු, පාවා නුවර කරා යන්නම්හ' යි වදාළ සේක. 'එසේ යැ වහන්සැ' යි අනඳ තෙරණුවෝ හඟවත් බුදුරජුන්ට පිළිවදන් දුන්හ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහත් ඛික්සහන කැටුව පාවා නුවර කරා වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි පාවා නුවර චූන්ද නම් කර්මාර පුත්‍රයා ගේ අඹ වෙනෙහි වැඩ වෙසෙන සේක. චූන්ද කර්මාර පුත්‍ර තෙම 'හඟවත්හු පාවා නුවරට වැඩියාහු, පාවා නුවරට මගේ අඹවෙනෙහි වෙසෙත් ලු' යි ඇසී ය. එ කල චූන්ද කර්මාර පුත්‍ර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියේ ය. ගොස් ඔබ වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන්නා වූ ම චූන්ද කර්මාර පුත්‍රයාට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දහැම කතායෙන් දෙලෝ වැඩ දක්වූ සේක. දක්වූ වැඩෙහි සිත් ගැන්වූ සේක. එහි සිත තියුණු කළ සේක. එහි සිත සතුටු කළ සේක. එ කල්හි චූන්ද කර්මාර පුත්‍ර තෙම හඟවත් බුදුරජුන් වහන්සේ විසින් දහැම කතායෙන් දෙලෝ වැඩ දක්වන ලද්දේ, දෙලෝ වැඩෙහි සිත ගැන්වුණේ, එහි සිත තියුණු කරන ලද්දේ, එහි සිත සතුටු කරන ලද්දේ, 'වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සෙට දවසට ඛික්සහන හා මා බත ඉවසන සේක් වා' යි කී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිහඬ බැවින් එය ඉවැසූ සේක. ඉක්බිති චූන්ද කර්මාර පුත්‍ර තෙම හඟවත් බුදුරජුන් ගේ ඉවැසීම දන, හුනස්නෙන් නැගී ඔබ වැඳ, පැදැතුණු කොට නික්මියේ ය.